

Patiëntenvoorlichting

Röntgenonderzoek van de urineblaas bij kinderen (MCUG)

Informatie voor ouders en verzorgers

Waarom deze folder?

Bij uw kind vindt binnenkort een röntgenonderzoek van de blaas plaats. In deze folder vindt u uitleg over de gang van zaken rond het onderzoek, zodat u uw kind zo goed mogelijk kunt voorbereiden en begeleiden. Goede uitleg vooraf is belangrijk: uw kind kan het onderzoek op die manier zo rustig mogelijk tegemoet zien, en ondergaan.

Kijk samen met uw kind naar het fotoverhaal over dit plasonderzoek, zie www.nwz.nl/blaasonderzoek. Onderaan deze webpagina vindt u 2 fotoverhalen: een voor kinderen van 0-6 jaar en een voor 6-12 jaar. Hiermee kunt u uw kind goed voorbereiden op het onderzoek. Hiermee kunt u uw kind goed voorbereiden op het onderzoek.

Waarom dit onderzoek?

Röntgenonderzoek van de urineblaas wordt gedaan bij kinderen:

- die één (of meerdere) urineweginfectie(s) hebben doorgemaakt
- die (overdag) incontinent voor urine zijn op een leeftijd dat dit eigenlijk niet meer hoort
- die nier- of blaasstenen hebben of bloed plassen (of dit gedaan hebben)
- bij wie gedacht wordt aan een aangeboren afwijking van de urinewegen, bijvoorbeeld vernauwing van de plasbuis.

Wat is het doel van het onderzoek?

Het belangrijkste doel van het onderzoek is nagaan of er - vooral tijdens het plassen - urine terugstroomt van de blaas naar de nieren. Dit kan namelijk een belangrijke oorzaak van urineweginfecties zijn. Daarnaast heeft het onderzoek tot doel eventuele (aangeboren) afwijkingen van de blaas of de plasbuis op te sporen.

Hoe gaat dit onderzoek?

Op een gewone röntgenfoto van de buik is de urineblaas niet zichtbaar. Om de blaas zichtbaar te maken is het nodig dat er eerst contrastvloeistof in de blaas wordt gebracht. De arts of verpleegkundige brengt daarvoor een katheter via de plasbuis tot in de blaas. Voor uw kind kan dat wat vreemd aanvoelen en het inbrengen kan even een beetje pijn doen. Dit onderzoek vindt plaats in de onderzoekskamer op de polikliniek kindergeneeskunde of de kinderafdeling. Daarna loopt uw kind met zijn gewone kleding naar de afdeling radiologie. Uw en uw kind wordt hierbij begeleid door de verpleegkundige.

Het aanmelden van uw kind op de afdeling radiologie regelt de verpleegkundige. Intussen zitten u en uw kind in de wachtruimte totdat de laborante u en uw kind naar het kleedhokje brengt. Daar verkleedt u uw kind. Voor het onderzoek mag uw kind alleen zijn sokken en hemd aanhouden. Daarna haalt de laborant u en uw kind op naar de onderzoekskamer. In deze ruimte wordt door het katheter contrastvloeistof in de blaas gebracht. Daarna worden er foto's gemaakt. Tijdens het onderzoek mag u bij uw kind blijven.

Uw voorbereiding

Hieronder staan tips om het onderzoek voor uw kind zo prettig mogelijk te laten verlopen:

- Uw kind mag van te voren normaal eten en drinken.
- Het is handig als uw kind voor het onderzoek plast, omdat kinderen vaak na het inbrengen van het katheter een aandrang voelen om te plassen.
- Voor het onderzoek is het prettig als uw kind niet te strakke kleding draagt zoals een joggingbroek.
- Het is verstandig extra sokken en een hemd mee te nemen, omdat deze tijdens het onderzoek nat kunnen worden.
- Voor de tijd tussen het nemen van de foto's door, is het aan te raden een speeltje of een boek voor uw kind mee te nemen. Ook is het prettig iets te drinken mee te nemen voor uw kind.
- U ontvangt van de polikliniek kindergeneeskunde de folder 'Begeleiding van uw kind'. Hierin staat praktische informatie in hoe u uw kind kunt begeleiden. Heeft u de folder niet gekregen? Kijk dan op onze website www.nwz.nl/patientenfolders. Ook vindt u de folder in het folderrek van bij de ingangen.

Het inbrengen van de katheter

Uit de praktijk blijkt dat kinderen het inbrengen van de katheter het minst prettige deel van het onderzoek vinden. Het inbrengen geeft een onaangenaam gevoel. Verdoving is helaas niet mogelijk omdat uw kind moet meewerken aan het onderzoek. Dit kan uw kind niet als het is verdoofd.

Voordat de katheter wordt ingebracht, wordt het uiteinde van de plasbuis met een watje of doekje met water schoongemaakt. Om het naar binnen glijden te vergemakkelijken wordt de katheter eerst in een glijmiddel gehouden. Hierna wordt het ingebracht in de plasbuis tot de blaas is bereikt. Bij meisjes en bij de meeste jongetjes wordt via de katheter een ballon gevuld met wat water zodat het niet kan verschuiven. Het inbrengen van de katheter gebeurt op de polikliniek kindergeneeskunde of op de kinderafdeling. (Jonge) meisjes kunnen bij de ouder/verzorger op schoot zitten. Jongens liggen meestal op de onderzoeksbank. Nadat de katheter is ingebracht gaat uw kind (gewoon met alle kleren aan) onder begeleiding van een verpleegkundige naar de radiologie), waar het contrastvloeistof wordt ingebracht en de foto's worden gemaakt.

Het blaasonderzoek

Op de afdeling radiologie worden de urineblaasfoto's gemaakt. Dit deel van het onderzoek wordt door kinderen niet als pijnlijk ervaren. Het onderzoek duurt ongeveer 30 minuten. Tijdens het onderzoek zijn de laborant en de radioloog aanwezig. De laborant blijft altijd in de buurt van uw kind. Een van de ouders kan tijdens het onderzoek bij uw kind blijven. Wel krijgt deze ter bescherming een loodschoot aan. De andere ouder staat dan achter het scherm. Om uw kind af te leiden kan het spelen met het meegebrachte speeltje, in een boek lezen of film kijken. Overhandig voor het laatste de DVD met de favoriete film van uw kind aan de laborant.

Tijdens het onderzoek ligt uw kind op een matje op de röntgentafel met de benen iets gespreid. De radioloog sluit op de katheter een fles met contrastvloeistof aan. Deze vloeistof ziet er waterig uit en loopt vanzelf de blaas in. Dit doet geen pijn. Er wordt zoveel vloeistof ingedaan totdat uw kind de plas bijna niet meer kan ophouden. Tijdens het inlopen van de contrastvloeistof en als de blaas helemaal vol is, worden er röntgenfoto's gemaakt. Dit gebeurt met een groot apparaat, dat vlak over het lichaam van uw kind wordt geschoven.

Als de urineblaas vol is, mag uw kind plassen terwijl het op de röntgentafel blijft liggen. Bij meisjes laat de laborant dan eerst het ballonnetje leeglopen. Tijdens het plassen wordt de katheter vanzelf uitgeplast. Meisjes plassen in een dikke absorberende doek en (grotere) jongens in een urinefles of bekkentje. Ook tijdens het plassen worden er foto's gemaakt. Daardoor is het mogelijk de plasbuis te bekijken. Na het leegplassen worden er nog enkele röntgenfoto's gemaakt om te kijken of de blaas goed leeg is.

De contrastvloeistof is wat plakkerig en door het uitplassen blijft dit kleven op het lichaam van uw kind. Vandaar dat u uw kind in het kleedhokje kunt wassen. Daar ligt een washandje en een handdoek. Hierna is het onderzoek afgelopen en mag uw kind naar huis.

Hoe gaat het na het onderzoek?

Uw kind zal thuis vooral in het begin last hebben van een branderig gevoel bij het plassen. Dit gaat na enkele keren vanzelf over. Geef uw kind thuis die dag extra te drinken om het plassen te bevorderen.

De uitslag

De radioloog bekijkt de foto's en maakt hiervan een schriftelijk verslag. Deze uitslag wordt naar de behandelend kinderarts gestuurd. Van de kinderarts hoort u de uitslag van het onderzoek bij het eerstvolgende bezoek aan de polikliniek, of telefonisch als dat zo is afgesproken.

Antibiotica

Bij het inbrengen van de katheter kan er soms een bacterie in de blaas terecht komen. Om een eventuele infectie te voorkomen krijgt uw kind een antibioticakuur. Deze kuur begint op de dag van het onderzoek en duurt 2 dagen. Het is belangrijk dat uw kind de kuur afmaakt om zo een eventuele infectie goed te kunnen bestrijden. De arts geeft u van tevoren een recept mee voor de antibioticakuur.

Heeft u nog vragen?

Informatie over het Noordwest voor u en uw kind vindt u op www.nwz.nl

Afhankelijk waar uw kind onder behandeling is, kunt u voor vragen contact opnemen met:

Locatie Alkmaar

- afdeling radiologie, huisnummer 131, telefoon 072 - 548 3400 of per mail radiologie@nwz.nl of
- polikliniek kindergeneeskunde, huisnummer 119, telefoon: 072 - 548 2950 of per mail kids@nwz.nl

Locatie Den Helder

- afdeling radiologie, locatie 2, telefoon 0223 – 69 6308
- polikliniek kindergeneeskunde, locatie 35, telefoon 0223- 69 6449 of per mail kinderpoli@nwz.nl

Alle afdelingen zijn op werkdagen geopend van 8:30 tot 16:30 uur.